

*Т. О. Сазонова, к.е.н., доцент
О. Г. Руденко, аспірант
Полтавська державна аграрна академія*

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ –КОМПЕТЕНЦІЯ ЕФЕКТИВНОГО МЕНЕДЖЕРА

Портрет ефективного менеджера з плином часу дещо змінюється, хоча базисні компетентності залишаються сталими, типу: вміння стратегічно мислити, налагоджувати ефективні комунікації, володіти теоретичними знаннями та практичними навичками в сфері управління тощо. На основі особистих спостережень та аналізу освітньо-професійних програм підготовки фахівців за спеціальністю «Менеджмент» нами було сформоване власне інтегральне бачення сучасного портрету менеджера (рис. 1).

Рис. 1. Основні риси портрету сучасного менеджера [власна розробка]

Деякі з перелічених рис є складовими емоційного інтелекту (EQ): наприклад, адекватні особисті цінності, здатність до само менеджменту тощо, а ефективність прояву інших – на пряму залежить від нього.

При цьому, під емоційним інтелектом ми розуміємо здатність індивіда розуміти та керувати емоціями, які відчуває він й ті, хто поруч [1]. Сучасному менеджеру необхідно працювати над власним EQ (його можливо розвивати), тому що:

- він сприяє прийняттю більш ефективних управлінських рішень;
- він зумовлює природність процесу прийняття менеджером на себе відповідальності за власні вчинки, слова, рішення;
- він допомагає налагодженню ефективної системи комунікацій;
- він формує передумови ефективного управління конфліктами;
- він стримує особу від непередуманих, емоційних вчинків.

Емоційний інтелект базується в першу чергу на самосвідомості – здатності людини усвідомлювати власні емоції, вмінні аналізувати і правильно їх тлумачити [1]. Тобто сучасний ефективний менеджер має бути схильним не просто до рефлексії, а до результативної рефлексії, наслідками якої мають бути особисті чітко встановлені цілі саморозвитку.

Менеджер з високим рівнем розвитку EQ неодмінно стає емоційним лідером. Такий лідер відрізняється не лише професійною майстерністю та проникливістю, але й умінням налагоджувати контакти з людьми: надихати, «пробуджувати» азарт, підтримувати високу мотивацію і відданість справ [2].

Згідно з дослідженнями, ефективність управлінської діяльності на 85% залежить від EQ і на 15% від IQ [3]. Для наочності наведемо порівняльну табл. 1.

Таблиця 1

Сфери впливу IQ та EQ [3]

IQ	EQ
Доручає	Надихає
Використовує доводи	Використовує емоції
Контролює	Довіряє

Підтримує рух	Надає імпульс до руху
Робить справи правильно	Робить правильну справу
Дас вказівки	Задає навідні питання
Використовує лише власні знання	Питає в інших

Саме завдання, які виконує EQ, на наш погляд, є актуальними в сфері сучасного менеджменту, який реалізується в складних, нестабільних, постійно змінюваних умовах управління, які часто викликають знервоване, апатичне «автоматичне» ставлення персоналу до власних обов’язків.

Отже, люди, які володіють високим рівнем EQ, здатні до більш швидкого прогресу в різних сферах життя та бізнесу; більш ефективного використання власних здібностей. Емоції та інтелект взаємопов’язані – вони тісно взаємодіють. Чим успішніша дана взаємодія, тим успішніша особистість в професійній та особистій сферах життя.

Список використаної літератури:

1. Миронова Н. 4 складові емоційного інтелекту і чому він важливий? *KFundMedia* : веб-сайт URL : <https://kfund-media.com/azbuka-emotsijnogo-intelektu-4-osnovni-skladovi/> (дата звернення 28.03.2020).

2. Гоулман Д. Эмоциональное лидерство. Искусство управления людьми на основе эмоционального интеллекта. Москва: «Альпина Диджитал», 2002. URL : <https://avidreaders.ru/book> (дата звернення 28.03.2020).

3. Заднепровская А. Роль эмоционального интеллекта в жизни и бизнесе. *Живое дело* : веб-сайт URL : <https://zhyvoedelo.com/ru/news/rol-emocionalnogo-intellekta-v-jizni-i-biznese> (дата звернення 28.03.2020).